

12. cvičení - Fourierovy řady 3

<https://www2.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/vyuuka.php>, kuncova@karlin.mff.cuni.cz

Teorie

Definice 1. Řekneme, že řada komplexních čísel $\sum_{n=0}^{\infty} a_n$ je *sčítatelná Cesàrovou metodou* k číslu $\sigma \in \mathbb{C}$, jestliže

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{s_0 + s_1 + \dots + s_n}{n+1} = \sigma,$$

kde $s_k = \sum_{j=0}^k a_j$. Píšeme $(C) \sum_{n=0}^{\infty} a_n = \sigma$.

Hinty

$$\begin{aligned} \sinh x &= \frac{e^x - e^{-x}}{2} & \cosh x &= \frac{e^x + e^{-x}}{2} & e^{a+bi} &= e^a(\cos(b) + i \sin(b)) \\ \sin(nx) &= \operatorname{Im} e^{inx} = \frac{e^{inx} - e^{-inx}}{2i} & \cos(nx) &= \operatorname{Re} e^{inx} = \frac{e^{inx} + e^{-inx}}{2} \end{aligned}$$

Goniometrické vzorce:

<https://www.eeweb.com/tools/trigonometry-laws-and-identities-sheet/>

Algoritmus pro Cesàrovu sumaci

1. Rozepíšeme členy posloupnosti.
2. Rozepíšeme částečné součty.
3. Zkusíme odhadnout součty částečných součtů.
4. Spočteme limitu.

Příklady

1. Sečtěte metodou aritmetických průměrů (pokud to lze):

$$(a) \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \quad (b) \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} n \quad (c) \sum_{n=1}^{\infty} n$$

Zkouškové příklady

2. Nalezněte 2π -periodickou funkci f , která je na intervalu $(-\pi, \pi]$ definována předpisem

$$f(t) = \begin{cases} 2t, & t \in (-\pi, 0), \\ t, & t \in [0, \pi]. \end{cases}$$

Spočtěte Fourierovu řadu s^f funkce f . Určete, pro která $t \in \mathbb{R}$ konverguje s^f bodově a v těchto bodech určete její součet. Nalezněte maximální intervaly, na nichž s^f konverguje lokálně stejnoměrně. Pomocí této řady sečtěte číselnou řadu

$$\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{(2k+1)^2}.$$

3. Nalezněte 2π -periodickou funkci f , která je na intervalu $(-\pi, \pi]$ definována předpisem

$$f(t) = \frac{\pi}{2} - \left| \left| t - \frac{\pi}{2} \right| \right|$$

Spočtete Fourierovu řadu s^f funkce f . Určete, pro která $t \in \mathbb{R}$ konverguje s^f bodově a v těchto bodech určete její součet. Rozhodněte, zda s^f konverguje stejnoměrně na \mathbb{R} . Pomocí této řady sečtete číselnou řadu

$$\sum_{m=0}^{\infty} \frac{1}{(2m+1)^2}.$$

4. Nalezněte 2π -periodickou funkci f , která je na intervalu $(-\pi, \pi]$ definována předpisem

$$f(t) = |\sin(t) + t|$$

Spočtete Fourierovu řadu s^f funkce f . Určete, pro která $t \in \mathbb{R}$ konverguje s^f bodově a v těchto bodech určete její součet. Rozhodněte, zda s^f konverguje stejnoměrně na \mathbb{R} . Pomocí této řady sečtete číselnou řadu

$$\sum_{j=0}^{\infty} \frac{1}{(2j-1)^2} + \frac{1}{4j^2-1}.$$

5. Nalezněte 2π -periodickou funkci f , která je na intervalu $(-\pi, \pi]$ definována předpisem

$$f(t) = e^{-\frac{t}{2}}.$$

Spočtete Fourierovu řadu s^f funkce f . Určete, pro která $t \in \mathbb{R}$ konverguje s^f bodově a v těchto bodech určete její součet. Nalezněte maximální intervaly, na nichž s^f konverguje lokálně stejnoměrně. Pomocí této řady sečtete číselnou řadu

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{4k^2+1}.$$

Bonus

Definice 2. Necht f má periodu $2L$. Pak *Fourierovy koeficienty funkce f* jsou definovány jako

$$a_k = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \cos\left(\frac{\pi k x}{L}\right) dx, \quad k \in \mathbb{N}_0, \quad b_k = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \sin\left(\frac{\pi k x}{L}\right) dx, \quad k \in \mathbb{N}.$$

Fourierova řada pak je definována jako

$$\frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} a_k \cos\left(\frac{kx\pi}{L}\right) + b_k \sin\left(\frac{kx\pi}{L}\right).$$

6. Rozviňte funkci do Fourierovy řady. Vytvořte první 3 Cesàrovské součty a porovnejte, jak rychle konverguje obyčejná Fourierova řada vůči Cesàrovským součtům na obrázku tady: <https://www.cfm.brown.edu/people/dobrush/am34/Mathematica/ch5/cesaro.html>

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x \in (-1, -\frac{1}{2}), \\ 1, & x \in (-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}), \\ 0, & x \in (\frac{1}{2}, 1). \end{cases}$$